

سرشناسه	رضایی فر، مهرداد، ۱۳۵۱ -
عنوان و نام پدیدآور	سیمرغ زاگرس: زندگی‌نامه و خاطرات قهرمان غرب کشور مرحوم سرهنگ خلبان صفر پایخان/ گردآورنده و مولف مهرداد رضایی‌فر؛ با همکاری بهرام مرادی.
مشخصات نشر	قم: انتشارات ندای الهی، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	۲۴۰ ص.: مصور (رنگی). ۵/۱۴ x ۵/۲۱ س.م.
سایک	978-600-6113-39-5
وضع: درست نویسی	فیبا
حوان دیگر	زندگی‌نامه و خاطرات قهرمان غرب کشور مرحوم سرهنگ خلبان صفر پایخان
موضوع	ایخان، صفر، ۱۳۳۴ - -- مصاحبه‌ها
موضوع	پایخان، صفر، ۱۳۳۴ - -- خاطرات
موضوع	جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷. -- خاطرات
موضوع	Personal naratives -- Iran - Iraq war, 1980 - 1988
موضوع	جنگ ایران و عراق، ۱۳۶۷-۱۳۵۹ -- عملیات هوایی
موضوع	Iran-Iraq War, 1980-1988 -- Aerial operations
شناسه افزوده	۱۳۹۷۳۱۳۸/ب ۱۶۲۹ DSR رده بندی کنگره
رده بندی دیویی	۵۲۸/۰۸۴۳۰۹۲ شماره کتابشناسی ۵۲۸/۰۷۵۳

نام کتاب: سیمرغ زاگرس

مؤلف: مهرداد رضایی فر، بهرام مرادی

ناشر: ندای الهی

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۷

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

چاپخانه: ولیعصر

قیمت: ۲۴۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۱۱۳-۳۹-۵

حقوق این اثر متعلق به مولف می‌باشد.

انتشارات ندای الهی: ۰۹۱۲۵۸۰۶۴۷۳

فهرست مطالب

۶	مقدمه
۹	چکیده
۱۳	بخش اول: صفر به روایت خودش
۱۰۳	فصل دوم گفتگو با خانوادگی سرهنگ خلبان صفر پایخان
۱۳۳	بخش سوم: صفر به روایت دیگران
۱۳۴	گفتگو با امیر یوسف قربانی فرمانده محترم هواپرواز
۱۴۵	گفتگو با امیر کیومرث احدی فرمانده اسبق هواپرواز
۱۶۶	گفتگو با امیر خلبان ابراهیم محمد زاده
۱۸۰	گفتگو با سرهنگ خلبان اردشیر کریم زاده
۱۹۱	گفتگو با سراستاد خلبان حسنعلی امیری
۱۹۱	گفتگو با امیر خلبان جمشید اسماعیلی جانشین محترم هواپرواز
۱۹۱	ارتش جمهوری اسلامی ایران
۲۲۴	پیوست: عکسها و اسناد

مقدمه

پهنه‌ی آسمان مایه باد پرنده می‌اندازد. پرنده یعنی پرواز از فراز دشت‌های پهناور و کوه‌های سر به فلک کشیده و دره‌های عمیق و عبور از آتش و دود. من از میان آن همه پرند به راحت فکر می‌کنم. همان پرنده آهنینی که قلب انسانی شجاع در کای آن می‌تپد و سر انگشتانی، اراده‌ی آن پرنده‌ی آهنین بال را به پرواز در می‌آورد.

هشت سال دفاع مقدس و پرواز بی وقفه بالگ‌های هوانیروز اتّفاقی نیست که بتوان به راحتی آن را از یاد برد. شجاعت واژگانی است که استقلال یک مملکت همیشه مرهون آن است و مردان شجاعی که بالگ‌های آهنین را در میان آتش و دود به پرواز در می‌آوردند، مصداق بارز آن می‌باشند. انگار همین دیروز بود که خلبانان هوانیروز با شجاعت و از جان گذشتگی به مصاف ماشین‌های جنگی دشمن رفتند و از میان آسمان آتش قهر آن‌ها را بر سر آن‌ها ریختند؛ به طوری که صدای پرواز، خواب راحت را از چشمان آن‌ها ربود.

رعب و وحشتی که این خلبانان در دل دشمن ایجاد کردند، سرنوشت

جنگ را به گونه‌ای رقم زد که می‌بایست تاریخ در دل خود هزاران داستان از فداکاری و ایثار این مردان شجاع بنگارد.

هوانیروز در طول هشت سال دفاع مقدس در پشتیبانی از نیروهای مسلح ارتش جمهوری اسلامی ایران و سپاه پاسداران و بسیج مردمی آن چنان رشادتی از خود نشان داد که به جرأت می‌توان گفت بدون پشتیبانی این یگان، انجام وادارهای هیچ عملیات رزمی امکان پذیر نبود. نقش بالگردهای شنوک، ۱۴ و ۲۵ در یاری رسانی و انتقال مجرومین جنگ به پشت جبهه و نجات جان بسیاری از آن‌ها و همچنین رساندن مهمات و آذوقه به سنگرها و مواضع رزمندگان در مناطق صعب العبور و هلی بُرن نیروهای خودی در دل دشمن، کاری است که در آن شرایط سخت، هوانیروز با تمام توان آن را به انجام رسانید.

پهنه آبی خلیج فارس، دشت‌های گرم و زستان و کوه‌های سر به فلک کشیده‌ی غرب و شمال غرب کشور، شاهدان همیشگی از جان‌نذستگی تیز پروازان هوانیروز می‌باشند. هوانیروز مدافع بی چون و چرای نیروهای مسلح کشورمان در تمام نقاط درگیری در هشت سال دفاع مقدس و پیش از آن بوده است.

جنگ نفتکش‌ها که در آب‌های نیلگون خلیج همیشه فارس رخ داد، بدون حمایت بالگردهای جنگی هوانیروز معلوم نبود چه سرنوشتی پیدا می‌کرد و از همه مهم‌تر توطئه‌های استکبار جهانی از همان روزهای اول انقلاب در غرب کشور و رو در رو قرار دادن ضد انقلاب با انقلاب نو پای میهن بود که مقابله با آن فداکاری عظیمی را می‌طلبید.

هوانیروز از پیشگامان این مبارزه‌ی بی‌امان بود و با حضوری پُر شور،

تمامی پرسنل فداکار و ایثارگر خلبان و فنی پا به عرصه‌ی مبارزه گذاشتند و از این آزمایش الهی سربلند بیرون آمدند تا آن جا که رهبر کبیر و فرزانه انقلاب، حضرت امام خمینی(ره) در پیام تاریخی خود به دلاوران هوانیروز می‌فرماید: "شجاعت شما دل تمامی میهن دوستان و اسلام باوران را شاد کرده است."

هوانیروز نه تنها در میدان رزم با دشمن، همیشه جان بر کف و آماده بوده بلکه در پشتیبانی از پروژه‌های ملی از قبیل سدسازی، اکتشافات نفت و گاز، حمل دکل ماهی گول پیکر برق فشار قوی و غیره توانسته است خدمات ارزنده‌ای را ارائه دهد.

این کتاب برگ سبزی است هدیه به بزرگ مردانی که چه مشهور و چه گمنام با همه توان و وجود در راه ملت و ناموس ملت جنگیدند و از هیچ کوششی فروگذار نکردند.

در پایان باید از عنایات ویژه "امیر یوسف قربانی" فرمانده محبوب هوانیروز که با نگاه مثبت خویش باعث تقویت بعد فداکاری و اخلاقی در هوانیروز قهرمان شده‌اند، تشکر و قدردانی ویژه نمایم.

هم چنین از سایر همکاران و دست‌اندرکاران دفتر مدرف جنگ هوانیروز از جمله جناب "سرهنگ خلبان اردشیر کریم زاده و سرهنگ دکتر خلبان بهرام مرادی و جناب سروان اداری حمیدرضا کریمی" که صادقانه در تکمیل چاپ و نشر این اثر تلاش نموده‌اند سپاسگزاری می‌نمایم.

تابستان ۱۳۹۷

مهرداد رضایی فر

شهید خلبان صفر پایخان در سال هزار و سیصد و سی و چهار در "روستای سرخک سنجابی" از توابع شهرستان "اسلام‌آباد غرب" دیده به جهان گشود و تحصیلات ابتدایی و متوسطه خود را در کرمانشاه سپری کرد. این شهید والا مقام در سال پنجاه و سه وارد دانشکده خلبانی هوانیروز شد و پس از گذراندن دوره تخصصی خلبانی و استاد خلبانی در سال پنجاه و شش به عنوان استاد خلبان بالگرد شکاری فارغ التحصیل و پس از آن به پایگاه هوانیروز کرمانشاه منتقل و با سمت خلبان عملیاتی مشغول به فعالیت شد.

وی با شروع جنگ تحمیلی عراق علیه ایران جزء نخستین خلبانانی بود

که به همراه شهیدان کشوری، شمشادیان، شیروودی به منطقه عملیاتی غرب اعزام شد و تا پایان دوران هشت سال دفاع مقدس با انجام یک هزار ساعت پرواز عملیاتی علیه دشمن بعثی رزمندگان اسلام را در راستای دفاع از خاک میهن اسلامی پشتیبانی کرد.

شهید باباخان با داشتن توان بسیار بالای رزمی خود در عملیات‌های مهمی همچون والفجر ۹، نصر ۶، مرصاد، چغالوند، تنگ حاجیان، مطلع الفجر، عاشورا، خورزم، رازی، راز، مسلم بن عقیل، کربلای ۶، والفجر ۳، نصر ۹ و بیت المقدس ۲ - ضروری فیل داشت و بالاترین ساعت پرواز در عملیات مرصاد بر عهده این سرباز شجاع هوانیروز بود و نقش کلیدی در شکست منافقان در منطقه داشت.

این شهید بزرگوار در طول خدمتی در مشاغل مدیریتی هوانیروز انجام وظیفه کرد و سرانجام در سال هشتاد و چهار پس از گذشت سی و یک سال خدمت صادقانه به افتخار بازنشستگی نائل آمد. در طول دوران هشت سال دفاع مقدس به دلیل شایستگی در انجام مأموریت‌های عملیاتی مفتخر به دریافت چند سال ارشدیت نظامی شد.

پس از بازنشستگی، در سال هشتاد و پنج به عنوان مشاور شخصی فرماندهی هوانیروز در هیئت معارف جنگ مشغول انجام وظیفه شد و با تلاش شبانه‌روزی خود و تعدادی از پیشکسوتان موفق شد بعد از گذشت ده سال کتاب ارزشمند "حماسه‌های ماندگار هوانیروز" در دفاع مقدس و کتاب "به روایت اسناد و مدارک" را که در واقع تاریخ مکتوب تلاش‌های هوانیروز در دفاع مقدس را شامل می‌شود تهیه و تنظیم کند.

وی در سال هشتاد و هفت به عنوان مشاور تخصصی در طراحی و ساخت شبیه ساز بالگرد کبری با نام "پروژه شهید شمشادیان" خدمات ارزشمندی را به هوانیروز کرد. بعد به عنوان خلبان بالگرد تجاری مشغول خدمت شد و با اتمام صدها ساعت پرواز بر روی سکوهایی نفتی در آب های نیلگون خلیج فارس به کشورمان خدمت کرد.

سرتیپ نام با گرد هوایی این شهید والامقام در تاریخ بیست و دو تیرماه سال هزار و سیصد و هشتاد و هفت در نزدیکی سکوی ابوذر دچار سانحه هوایی شد و در اعماق آب های نیلگون خلیج فارس به لقاءالله پیوست.

درباره ی خصوصیات اخلاقی شهید پایخان باید گفت وی بسیار صبور بود و با همت فراوان و تلاش های متعدد خود با تخصص پروازی بالا از هیچ تلاشی برای خدمت به نظام جمهوری اسلامی ایران دریغ نمی کرد. شجاعت و دلاوری های شهید پایخان در عملیات های دوران هشت سال دفاع مقدس مخصوصا عملیات مرصاد به قدری بود که وی را "تیزپرواز هوانیروز" نام نهاده بودند.